

Väkivallan ehkäisy

Väkivalta

Voi kohdistua

- ihmiseen itseensä
- toiseen ihmiseen
- ihmisryhmään tai yhteisöön

Voi olla

- fyysisen voiman tai vallan tahallista käyttöä
- vahingoittamisella uhkaamista

Voi johtaa

- kuolemaan
- fyysisen ja/tai psyykkisen vamman syntymiseen
- kehittymisen häiriintymiseen
- perustarpeiden tyydyttämättä jättämiseen

Väkivallan muodot

Fyysinen

- Lyöminen, töniminen, hakkaaminen

Psyykkinen

- Nöyryyttäminen, pelottelu, uhkailu

Sosiaalinen

- Ihmissuhteiden kontrollointi
- Työn estäminen

Henkinen

- Uskonnollinen kontrolli

Kuva: Unsplash.com / Marco Bianchetti

Taloudellinen

- Taloudelliseen riippuvuuteen pakottaminen
- Rahankäytön estäminen

Seksuaalinen

- Seksiin pakottaminen
- Seksuaalinen nimittely

Tulkitse oheista diagrammia.

a. Kuvaile nuorten tekemien rikosten määrässä tapahtuneita muutoksia vuosien 1995 ja 2020 välillä.

b. Miten väkivaltaan syyllistyneiden nuorten määrä on muuttunut kyseisten vuosien välillä? Pohdi kehityksen syitä.

c. Tutkimusten mukaan yhä pienempi osa nuorista tekee suurimman osan vakavista väkivallanteoista. Mistä tämä voi kertoa, ja miten tähän tilanteeseen voitaisiin vaikuttaa?

Lisäaineisto

Diagrammi tehtävään 4

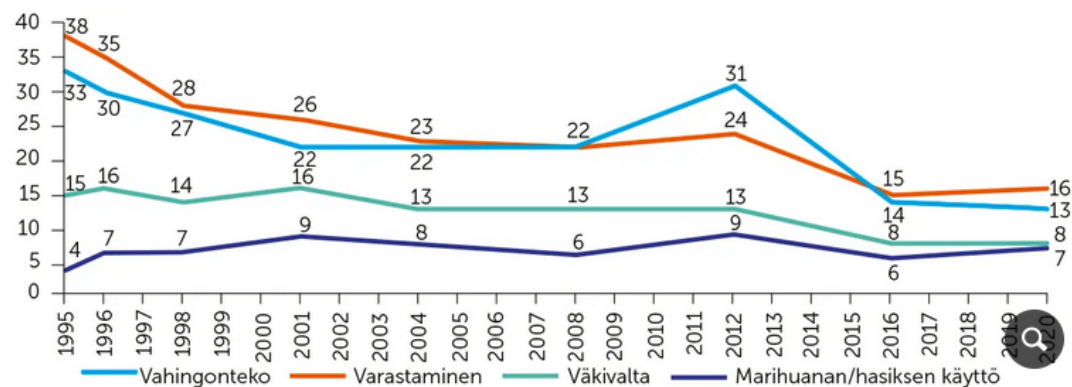

Diagrammi tehtävään 4

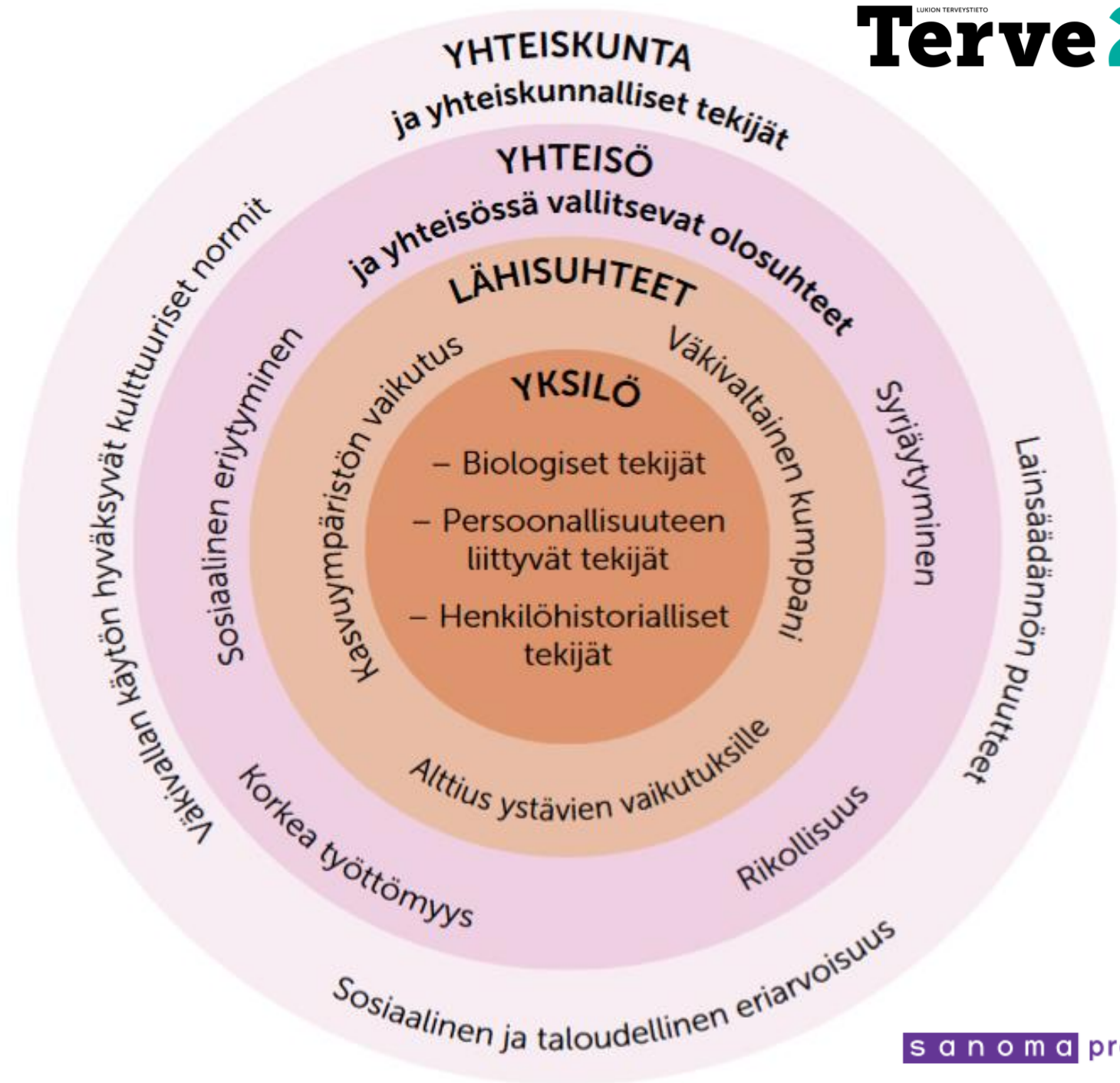
Eri rikostyyppien Suomessa 1995–2020 osallistuneiden nuorten (15–16 v) osuudet (%)

Lähde: Helsingin yliopiston kriminologian ja oikeussosiologian instituutti.

Väkivaltaiseen käyttäytymiseen on useita syitä

- Kukaan ei synny väkivaltaisena.
- Väkivallan uhrista tulee usein väkivallan tekijä.
- Väkivalta on monimutkainen yksilöllisten ihmissuhteiden ja sosiaalisten, kulttuuristen sekä ympäristöön liittyvien tekijöiden summa.

Väkivallan ehkäisykeinoja

Terveysosaamisen kehittäminen

- Tunne- ja vuorovaikutustaidot
- Tiedon lisääminen väkivallan vaaroista ja seurauksista

Yhteiskunnallinen päätöksenteko

- Väkivalta on lain mukaan rangaistavaa
- Lähestymiskiellot
- Uhrien ja todistajien oikeusapu ja suojele

Terveyttä tukevat ympäristöt

- Turvallisuustekijöitä korostava aluesuunnittelu
- Mielekkäiden tekemisympäristöjen rakentaminen
- Poliisin toimintavalmiuksien parantaminen

Terveydenhuolto

- Tukipalveluiden hyvä saatavuus
- Moniammatillinen yhteistyö
- Kyky tunnistaa väkivaltaa kokeneet lapset
- Riittävät resurssit lastensuojelulle, ensi- ja turvakodeille

Yhteisöllisyys

- Vertaistukipalveluiden kehittäminen
- Väkivaltatapauksiin puuttuminen

Kuva: Unsplash.com / Jordan Whitt

Tunnetaidot

Kyky tunnistaa omia ja muiden tunteita

Tunteiden säätely ja ilmaisu

- Hyväksyy haastavatkin tunteet, mutta ei anna niiden hallita käyttäytymistä.
- Pystyy ilmaisemaan haastavia tunteita rakentavalla tavalla siten, ettei niistä ole haittaa itselle tai toisille.

Kuva: Unsplash.com/Tengyart

Tunnetaidoilla hallitaan aggressiota

Tunteet

- Kaikki tunteet ovat sallittuja.
- **Aggressio** on yhteisnimi monille haastaville tunteille.
- Esim. viha, raivo, mustasukkaisuus, kateus.
- Harjoittelemalla oppii itsehillintää.

Teot

- Kaikki teot eivät ole sallittuja.
- **Aggressiivisuus** on aggression tunteiden purkautumista väkivaltaisesti.
- Väkivalta heikentää sekä uhrin että tekijän hyvinvointia.

Kuva: Unsplash.com / engin akvurt

Kuva: Unsplash.com / Danie Franco

Hyviä toimintatapoja uhkaavassa vuorovaikutustilanteessa

Kuva: Unsplash.com / Setyaki Irham

- Pysy rauhallisena ja pidä puheesi tasaisena.
- Älä provosoidu eli älä lähde mukaan yllytykseen.
- Säilytä katsekontakti, mutta älä tuijota.
- Jos toinen on tuttu, puhuttele häntä omalla nimellä.
- Kerro ytimekkäästi oma kantasi ja käytä selkeitä ilmaisuja.
- Kuuntele toista ja yritä asettua hänen asemaansa.
- Toista kuulemasi ja kysy, oletko ymmärtänyt asian oikein.
- Jos tilanne ei laukea puhumalla, poistu paikalta.

Koulukiusaaminen koskee koko kouluyhteisöä

Kuva: Unsplash.com / Alex Ivashenko

KIUSAAMISEN AIHEUTTAMIA OIREITA

- stressi
- ärtyneisyys
- keskittymisvaikeudet
- masentuneisuus ja itsetuhoisuus
- hermostuneisuus
- univaikeudet
- vihamielisyys
- aggressiivisuus
- omanarvontunteen heikkeneminen

KIUSAAMISEN SEURAUKSIA KOULUN TAI TYÖPAIKAN NÄKÖKULMASTA

- sairauspoissaolot
- opiskelun tai työn tehokkuuden heikkeneminen
- kiusaamisen selvittelyyn kuluva aika
- kielteinen julkisuus
- maineen menetys
- oikeudenkäyntikulut

Vastaaminen Peda.netin ryhmäkansioon

10. Kiusaaminen sosiaalisessa mediassa

[Kopioi linkki](#) [Siirry Ohjaamoon](#)

[Avoin tehtävä](#) ★★

Iso osa lasten ja nuorten välisestä kiusaamisesta on siirtynyt sosiaaliseen mediaan, ja se tapahtuu usein erilaisissa viestintäsovelluksissa.

Miten sosiaalisessa mediassa tapahtuvaa kiusaamista voitaisiin ehkäistä? Jaottele vastauksesi primaari-, sekundaari- ja tertiaaripreventioon.

Aloita alusta

Valmis

Keinoja nuorten väkivaltakäyttämisen ehkäisyyn

- Turvallisen kasvuympäristön tukeminen
- Lapsen ja nuoren kehityksen seuraaminen
- Turvallisen kouluympäristön luominen
- Yhteiskunnan lait ja säädökset sekä riittävät resurssit väkivallattomien ympäristöjen luomiselle

Kuva: Unsplash.com / Robert Collins

